

Varika Torolàlana momba ny fampiasana azy

Nohonyfankalazana ny andro maneran-tany ho an'ny Varika sy ny fampianarana ho an'ireo mpitsidika ny valan-javaboahary sy ny mpianatra momba ny Varika

Misaotra anaotamin'ny fanairana ny Varika synyfiarovana azyireo!

- Avereno jerena azafady ireo hetsika arosoatoamin'ity fonosana ity ary maneke hampiasa farafaharatsiny iray amin'izy ireo miaraka amin'ireo mpitsidika, mpianatra na vondrona ao amin'ny valan-javaboahary amin'ny Andro Maneran-tany ho an'ny Varika, izay ho atao amin'ny zomafarany amin'ny volana Oktobra.
- Ireo hetsika ireo dia natao lamina mba hanonta mivantana avy amin'ity torolàlana ity.
- Zarao amin'ny tambazotra sosialy ny hetsika ataonao mba ho hitan'ny rehetra ny fomba ankalazanao ny Andro Maneran-tany ho an'ny Varika.
- Aza misalasala mampiasa ireo hetsika ireo mandritra ny taona!

Fizahan-takelaka

	Pejy/Rohy	Taona	Fotoana
Kilalao			
Mitsambikina toyny Varika	3	Nyrehetra	1-2 min
Siansa olom-pirenena: fitondratena	4-5	10+	5-10min
“Varikaaho“ Tononkalo	6-7	6+	~5 min
Lalao karatra fitadidiana	8	6+	~ 5 min
Karazana toetra mifanentana	9	10+	5-10 min
Lalao karazana Varika	10	6+	10+ min
Saron-tava	12-17	6+	5-10 min
Taratasy fandokoana	18-31	3+	5-10 min
Loharano bebe kokoa			
Taratasy mahafinaritra haseho amin'ny hetsika	32	Olon-dehibe	N/A
Sary famantarana sy loharanon-karena ho an'nyAndro maneran-tany ho an'nyVarika	<u>Rohy aterineto</u>	Olon-dehibe	N/A
Loharanom-pampianarana bebekokoa	<u>Rohy aterineto</u>	3-12	various
Rakitsary momba ny fanaparitahana voa: Lemurs, Mpamboly nyala	<u>Rohy YouTube</u>	6+	3 min
Taratasy fampahafantarana momba ny karazana Varika	<u>Rohy aterineto</u>	6+	5-10 min
Zava-misy 10 momba ny Varika	<u>Rohy aterineto</u>	6+	5-10 min

Mitsambikina toy ny Varika

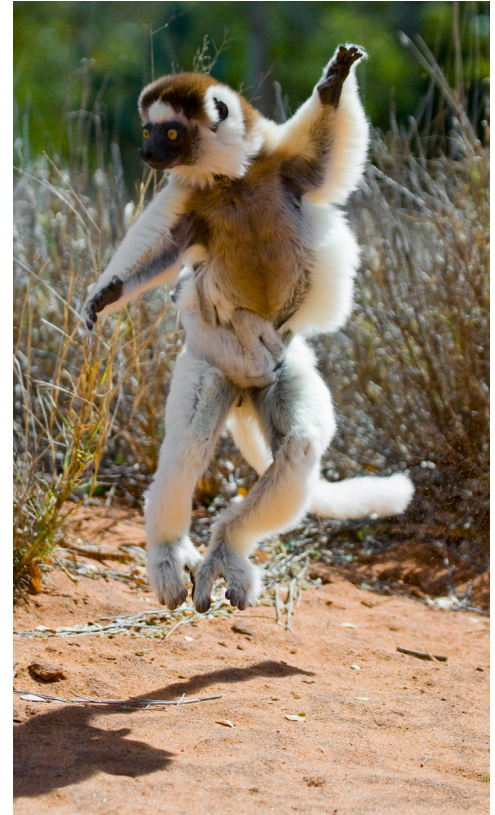
Hetsika fanabeazana azo ianarana na misaraka amin'ny toeram-ponenan'ny biby

Fotoana sy mpilalao

- **Mpilalao kendrena** : Ny sokajin-taona rehetra
- **Isan'ny mpilalao**: Mety foana
- **Fotoana**: 1-2 Minitra

Tanjon'ny lalao

- **Fantaro**: Ny Varika dia zatra amin'ny fihetsehana sy ny tontolo iainany.
- **Fahatsapana**: Mifandray amin'ny Varika amin'ny alàlan'ny fahatakarana ny fitoviana sy ny fahasamihafana amin'ny olombelona.
- **Ataovy**: Mianara bebe kokoa momba ny Varika amin'ny alàlan'ny fanontaniana sy fiaraha-miasa amin'ny mpiasa.

Torolalana

1. Anontanio ny mpandray anjara amin'ny zavatra fantany momba ny Varika sy ny fonenany.
2. Raha any amin'ny toeram-ponenan'ny biby dia makà fotoana hanondroana ireo singa ao amin'ny toeram-ponenana mifandraika amin'ny fitondran-tenan'ny Varika, indrindra ny fomba fiakarany.
3. Anontanio ny mpandray anjara hoe: "Hatraiza araka ny hevitrao no azon'ny Varika hitsambikinana?" ary "Hatraiza araka ny eritreritrao ny hain'ny Varika iray mitsambikina?".
4. Raha afaka ny mpandray anjara ary misy toerana malalaka, asaivo manandrana mitsambikina lavitra sy avo araka izay tratrany izy ireo.
5. Ny Varika, tahaka ny Varika manana rambo dia afaka mitsambikina mihoatra ny 30 metatra ny halavany ary efa ho 1,5 metatra ny ahavony. Mampiasà tady fandrefesana na fandrefesana hafa efa napetraka mialoha mba hanampiana anao hahatakatra ny maha-mahatalanjona ireo fitsambikinana ireo.

Siansa olom-pirenena: fitondratena

Amin'ity hetsika ity, ny mpandray anjara dia maka tahirin-kevitra ny fihetsiky ny Varika amin'ny fandinihana azy ireo mandritra ny minitra maromaro. Ireo fandinihana ireo dia afaka mandray anjara amin'ny fandalinana siantifika momba ny fitondran-tenan'ny Varika.

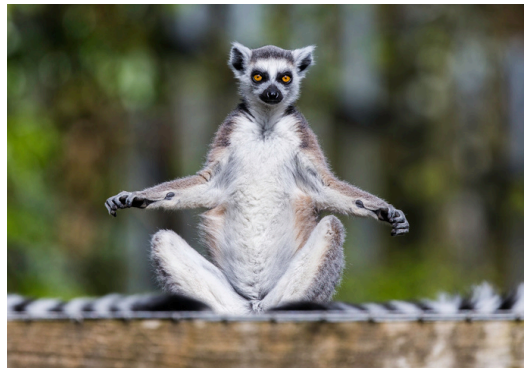
Fotoana sy mpilalao

- **Mpilalao kendrena:** taona 10+
- **Isan'ny mpilalao:** 1-4
- **Fotoana:** 5-10 Minutes

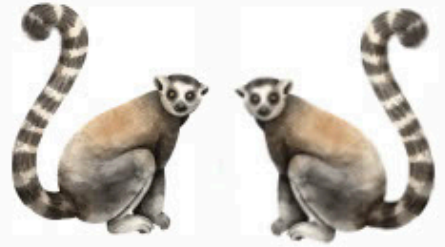
Tanjon'ny lalao

- **Fantaro:** Manana fitondrantena samihafa ny Varika.
- **Fahatsapana:** Mahatsiaro mifandray amin'ny karazana Varika hitany izy ireo.
- **Ataovy:** Manolotena hanao ny anjarany amin'ny fanohanana ny fiarovana ny Varika

Torolalana

1. Manaova dika mitovy amin'ny taratasy fanamarihana hita eo amin'ny pejy manaraka.
2. Ampifandraiso amin'ny takelaka ny takelaka ary omeo pensilihazo.
3. Angataho ny mpandray anjara mba hijery ny Varika iray manokana sy ny isa isaky ny mahita ny Varika izy ireo manao fihetsika toy ny Varika.
4. Angony ny takelaka amin'ny faran'ny fotoam-pivoriana.
5. Resadresaka:
 - a. Ifanakalozy hevitra miaraka amin'ny vondrona ny karazana fihetsika hitanao, ary inona no nanaitra anao tamin'ny fihetsiky ny Varika. Nanao hetsika iray mihoatra na latsaka noho ny nantenainao ve izy ireo? Samy nanana fitondran-tena ve ny biby samihafa?
 - b. Raha manana mpikaroka manao fikarohana momba ny fitondran-tena ny biby fiompinao dia zarao amin'izy ireo izany ary resaho ny zavatra hitanao.

ETHOGRAM ACTIVITY

Date: _____

Scientific Name: _____

Common Name: _____

Individual (distinguishing features):

Write in your own behaviors.

TIME (min.)	Climbing	Eating Drinking	Leaping	Playing	Sitting	Sleeping		
0-1								
1-2								
2-3								
3-4								
4-5								
5-6								
6-7								
7-8								
8-9								
9-10								

Observation Notes: _____

“Varika aho” Tononkalo

Manorata tononkalo fampianarana nosoratanao manokana momba ny karazana Varika sy ny fonenany. Mifandraisa amin'ny Varika ary mianara bebe kokoa amin'izay mampiavaka azy ireo!

Fotoana sy mpilalao

- **Mpilalao kendrena:** taona 10+
- **Isan'ny mpilalao:** 1-4
- **Fotoana:** 5-10 Minutes

Tanjon'ny lalao

- **Fantaro:** Ny karazana Varika tsirairay dia manana fampifanarahana ary manandanja amin'ny tontolo voajanahary misy azy.
- **Fahatsapana:** Manakaiky kokoa ny Varika amin'ny fahatakarana ny hoe inona no mampiavaka azy ireo.
- **Ataovy:** Mamorona tononkalo mifandraika manokana amin'ny fampifanarahana ny Varika.

Torolalana

1. Asaina ny mpandray anjara mba hamorona tononkalo momba ny karazana varika na ampahany amin'ny fonenany voajanahary..
2. Ny mpandray anjara dia afaka mamorona ny tononkalony manokana na miaraka amin'ny fanampiana amin'ny fanarahana rafitra iray toy ny ao amin'ny pejy manaraka. Raha manana "Lemurs!" izahay! », omeo karatra karazana ny mpilalao tsirairay. Ny mpilalao dia afaka mampiasa ny karazana karatra mba hanany haingam-panahy amin'ny tononkalony!
3. Amporisiho ny mpandray anjara mba handray anjara bebe kokoa amin'ny alalan'ny fampisehoana na fanaovana sary ny karazana Varika.
4. Andramo fantarina ny hoe karazana biby inona no voalaza ao amin'ny tononkalo izay mifototra amin'ny famantarana nomena!

“Varika aho” Tononkalo

Ny firafitry ny tononkalo "Izaho" syohatra tononkalo

“Izaho” Rafitra tononkalo

Izaho dia (**Varika, zavamaniry, biby mandady, sns.**)

Famaritana ara-batana (**zavatra 3**)

Fitondrantena (**zavatra 1 na 2**)

Isan-karazany (**toerana misy azy**)

Izaho dia (**herbivore, insectivore, carnivore, omnivore**) ary mihinana (**anarana sakafo**)

Inona moa aho?

“Izaho” Ohatra Tononkalo

Varika aho.

Manana vatana volondavenona aho ary miloko volomparasy, mainty sy fotsy ny ramboko.

Tiako ny maka masoandro amin'ny maraina sy mifamihana amin'ny fianakaviako.

Mipetraka any anaty ala misy tsilo sy maina eto Madagasikara aho.

Omnivore aho ary mihinana voninkazo sy ravina ary bibikely.

Inona moa aho?

Ianao dia varika manana rambo mifaingoka!

Lalao karatra varika!

Taona 6 hatramin'ny olon-dehibe

Ny boaty lalao karatra Varika! Ahitana karatra 94, anisan'izany ny karatra flash karazana varika 29, ary torolàlana ho an'ny lalao 6.

Manafatra ny lalao amin'ny tranokalanay. Ny boaty lalao iray dia mitentina \$40 miampy ny sarany fandefasana azy.

Fikambanana mpiaro ny tontolo iainana, biby fiompy ary mpampianatra liana amin'ny fampiasana ny lalao karatra: Azafady, andefaso mailaka izahay amin'ny lemurconservationnetwork@gmail.com. Mety ho mendrika ny hahazo izany maimaimpoana ianao!

Hahita torolalana ho an'ny lalao 6 rehetra ao amin'ny boaty lalao ianao na hianatra ny fomba filalaovana ao amin'ny [lesona Youtube](#).

[Mianara bebe kokoa momba ny lalao karatra Varika!](#)

Lalao karatra varika!

Lalao fitadidiana momba ny Varika

Amin'ity lalao ity, ny mpilalao dia hianatra momba ireo karazana Varika samihafa amin'ny alàlan'ny karazana karatra.

Fotoana sy mpilalao

- **Mpilalao kendrena:** taona 6+
- **Isan'ny mpilalao:** 1 hatramin'ny 6
- **Fotoana:** ~5 Minitra

Tanjon'ny lalao

- **Fantaro:** Misy karazana lemur maro hita eto Madagasikara.
- **Fahatsapana:** Te hahafantatra hoe firy ny karazana varika ary ny maha samy hafa azy ireo.
- **Ataovy:** Mametraha fanontaniana ary mianara bebe kokoa momba ny karazana samihafa.

Torolalana

1. Alahatra mivadika eo ambony latabatra ny karazana karatra Varika.
 - a. Ho an'ny lalao fohy kokoa na ankizy kely dia vitsy kokoa ny karatra karazana ampiasaina
2. Asaivo mamadika karatra iray ilay mpilalao, mijery ny varika aseho. Resaho hoe inona io varika io.
3. Raha mifanandrify ireo karatra roa ireo, dia "hitazona" ireo karatra izy ary mahazo isa ilay mpilalao.
4. Mifandimby miezaka mampifanaraka ireo karatra ireo ny mpilalao mandrapahalany ny karatra.
5. Izay nahavita lalao be indrindra no mahazo ny lalao. Discussion:
 - a. Fantatrao ve fa misy karazana varika maro toy izany?
 - b. Inona araka ny hevitrao no mampiavaka azy rehetra?
 - c. Inona koa no tianao hianarana momba ireo varika natambatrao?

Lalao karatra varika!

Lalao toetra momba ny Varika

Amin'ity lalao ity, ny mpilalao dia hianatra bebe kokoa momba ny fampifanarahana amin'ny varika amin'ny fampitoviana ny Varika miaraka amin'ny karatra toetra 3 samihafa momba ny karazana..

Fotoana sy mpilalao

- **Mpilalao kendrena:** taona 10+
- **Isan'ny mpilalao:** 1 hatramin'ny 10
- **Fotoana:** 5-10 Minitra

Tanjon'ny lalao

- **Fantaro:** Ny karazana tsirairay dia ampifanarahana manokana amin'ny toeram-ponenany sy ny toeram-ponenany ekolojika.
- **Fahatsapana:** Mahaliana ny isan'ny karazana varika sy ny maha samy hafa ny karazany.
- **Ataovy:** Mametraha fanontaniana ary mianara bebe kokoa momba ny karazana samihafa

Torolalana

1. Asaivo misafidy karatra varika 2-3 ny mpilalao tsirairay mba hanombohana.
2. Afangaro ny karatry ny karazana sy ny toetra ary apetraho eo ambony latabatra ireo karatra.
3. Makà karatra iray avy eo an-tampon'ny antontan'isa mandra-pahazoanao karatra 5.
4. Isaky ny fihodinana, ny mpilalao dia afaka misafidy ny hanao sary avy eny an-tampon'ny antontam-bato na manary karatra karazana na toetra ary manao sary avy amin'ny antontam-bato.
5. Ny mpilalao tsirairay dia hiezaka hampifanaraka ny toetra 3 amin'ny iray amin'ireo karazany. Ny mpilalao izay mahita toetra 3 ho an'ny karazana voalohany dia mandresy!
6. Ady hevitra:
 - a. Fantatrao ve ny dikan'ireo toetra rehetra ireo?
 - b. Inona no toetra mahaliana indrindra hitanao nandritra ny lalao?
 - c. Nahoana araka ny eritreritrao no zava-dehibe amin'ny variko ny toetra?
 - d. Nahoana no zava-dehibe amin'ny tontolo iainany izany toetra izany?

Lalao karatra varika!

Lalao karazana momba ny Varika

Ity lalao ity dia mampiasa baolina sy karatra karazana mba hanampiana ny ankizy hianatra momba ny varika amin'ny fomba mahafinaritra sy tsy hay hadinoina.

Fotoana sy mpilalao

- **Mpilalao kendrena:** taona 6+
- **Isan'ny mpilalao:** 3 hatramin'ny 10
- **Fotoana:** 10+ Minitra

Tanjon'ny lalao

- **Fantaro:** Misy karazana lemur maro hita ao Madagascar.
- **Fahatsapana:** Mahaliana ny momba ny isan'ny varika sy ny maha samy hafa ny karazany.
- **Ataovy:** Mametraha fanontaniana ary mianara bebe kokoa momba ny karazana samihafa

Kojakoja

Baolina, karatra karazana Varika, telefona na fomba hafa hilalaovana mozika.

Torolalana

1. Asehoy amin'ny mpandray anjara ny karatra karazana ary hazavao ny fomba ampiasana azy ireo hianarana momba ny sakafon'ny varika, ny toeram-ponenany, ary ny maro hafa.
2. Misafidiana hira 1 na maromaro hilalaovana. Azonao atao ny misafidy hira toy ny "Move It, Move It!" avy amin'ny sarimihetsika Dreamworks Madagascar.
3. Amboary ny mpandray anjara amin'ny faribolana ary apetraho eo afovoany ny karatra karazana.
4. Rehefa manomboka ny mozika dia mandalo ny baolina manodidina ny faribolana ny mpandray anjara.
5. Rehefa mijanona ny mozika dia maka karatra karazana ilay olona mitazona ny baolina. Mampiseho sy milaza amin'ny rehetra ny momba ny varika izy ireo.
6. Amporisiho ny rehetra hametraka fanontaniana sy hizara hevitra aorian'ny karatra tsirairay.

Saron-tava Varika

Amin'ity hetsika ity, ny mpandray anjara dia mandoko saron-tava ary manao diabe manodidina ny valan-javaboahary na ny efitrano fianarana ho toy ny varika.

Fotoana sy mpilalao

- **Mpilalao kendrena:** taona 5+
- **Isan'ny mpilalao:** Ny rehetra
- **Fotoana:** 5-10 Minitra

Tanjon'ny lalao

- **Fantaro:** Ny fandokoana sy ny endriky ny karazana varika samihafa.
- **Fahatsapana:** Mifandray sy liana amin'ny varika izy ireo eo ampamorona ny saron-tavany.
- **Ataovy:** Zarao amin'ny olona hafa ny saron-tava varika ary mianara bebe kokoa momba ny karazana varika.

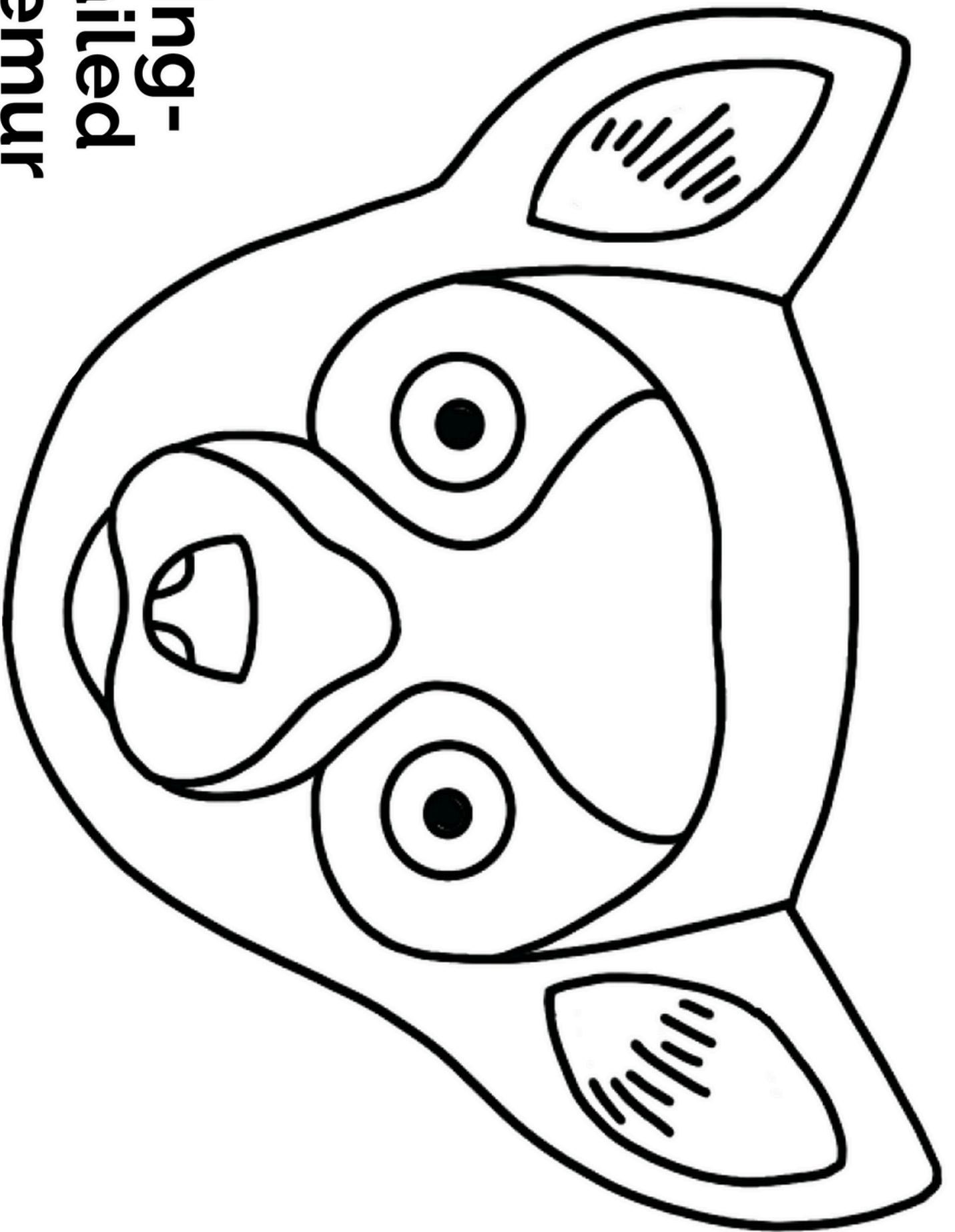
Kojakoja

Taratasy karatra na taratasy matevina, tapa-kazoo, scotch, kasety saron-tava, Hety, Pensilihazo

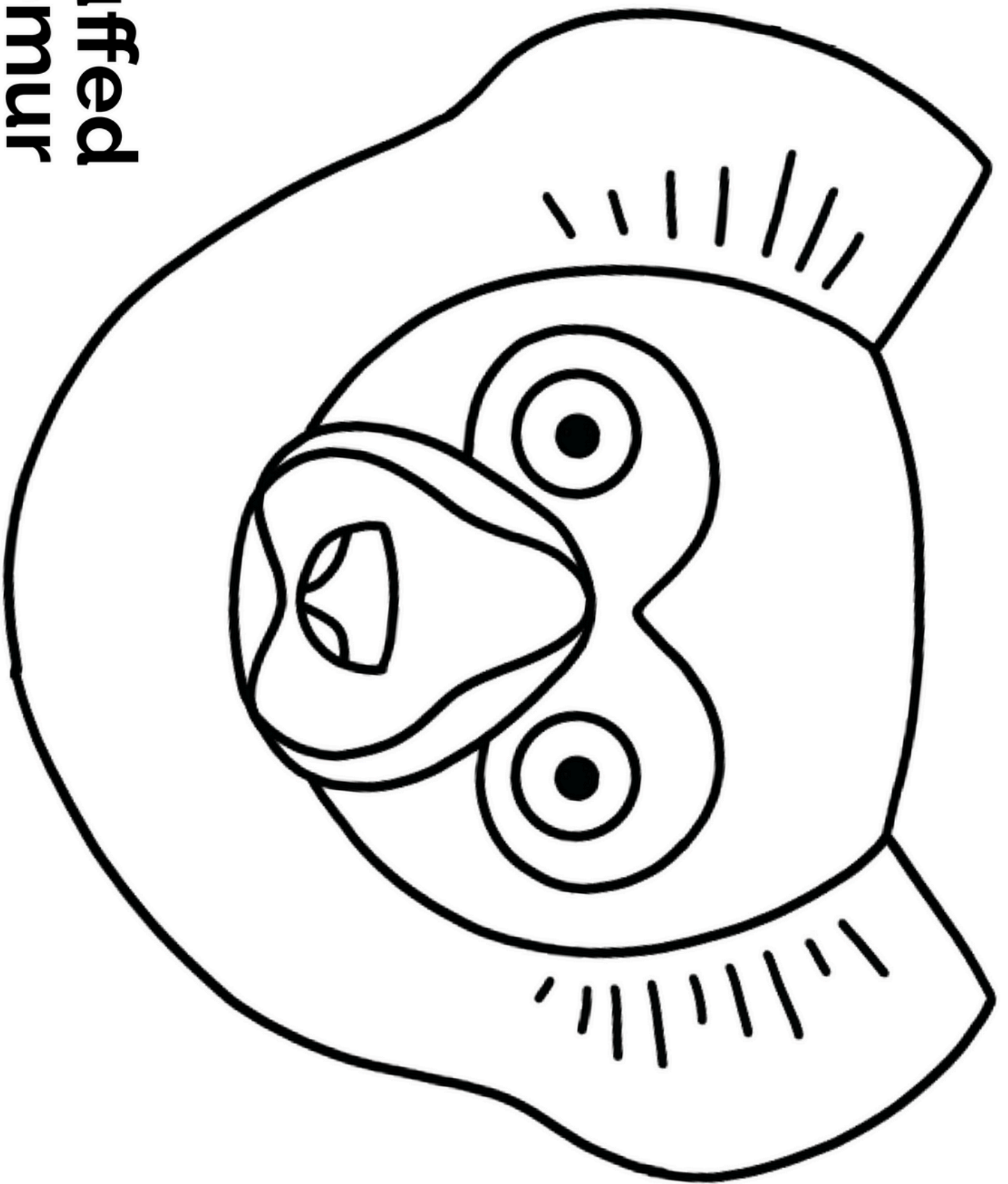
Torolalana

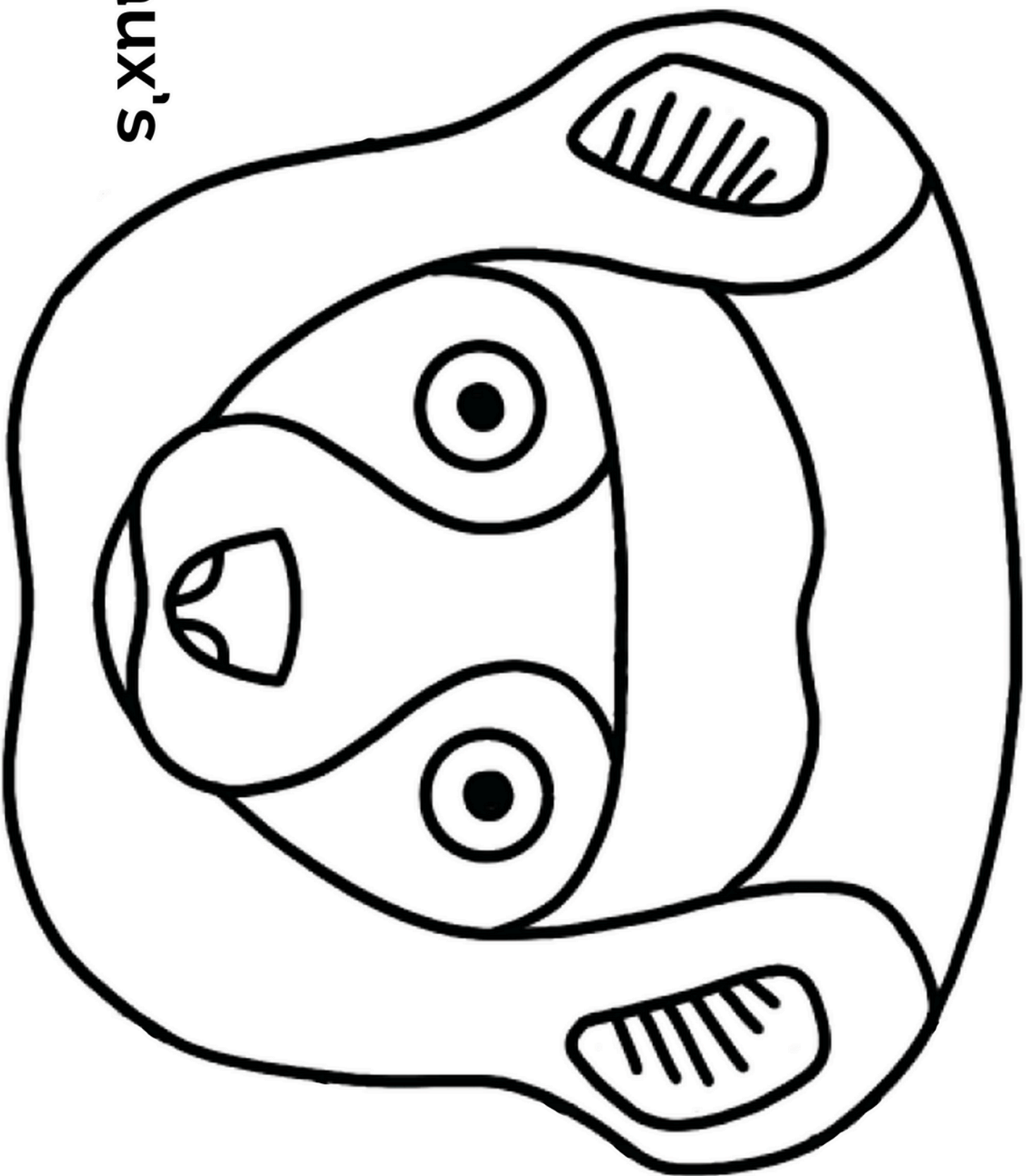
1. Soraty eo amin'ny pejy vitsivitsy manaraka eo amin'ny tahiry karatra na taratasy matevina ireo saron-tava.
2. Omeo pensilihazo ary angataho ny vahiny handoko ny saron-tavavarika.
3. Omeo sary na karatra karazana avy amin'ny lalao ataontsika ho fanondroana.
4. Hetezo ny saron-tava.
5. Apetaho eo amin'ny lamosin'ny saron-tava ny tsorakazo gilasy ary tazony eo amin'ny tavanao.
6. Manao diabe manodidina ny valan-javaboahary na ny efitrano fianarana toy ny varika!
7. Ady hevitra:
 - a. Ahoana no itovizan'ny endrik'ireo varika ireo? Inona no maha samy hafa azy ireo?

**Ring-
tailed
Lemur**

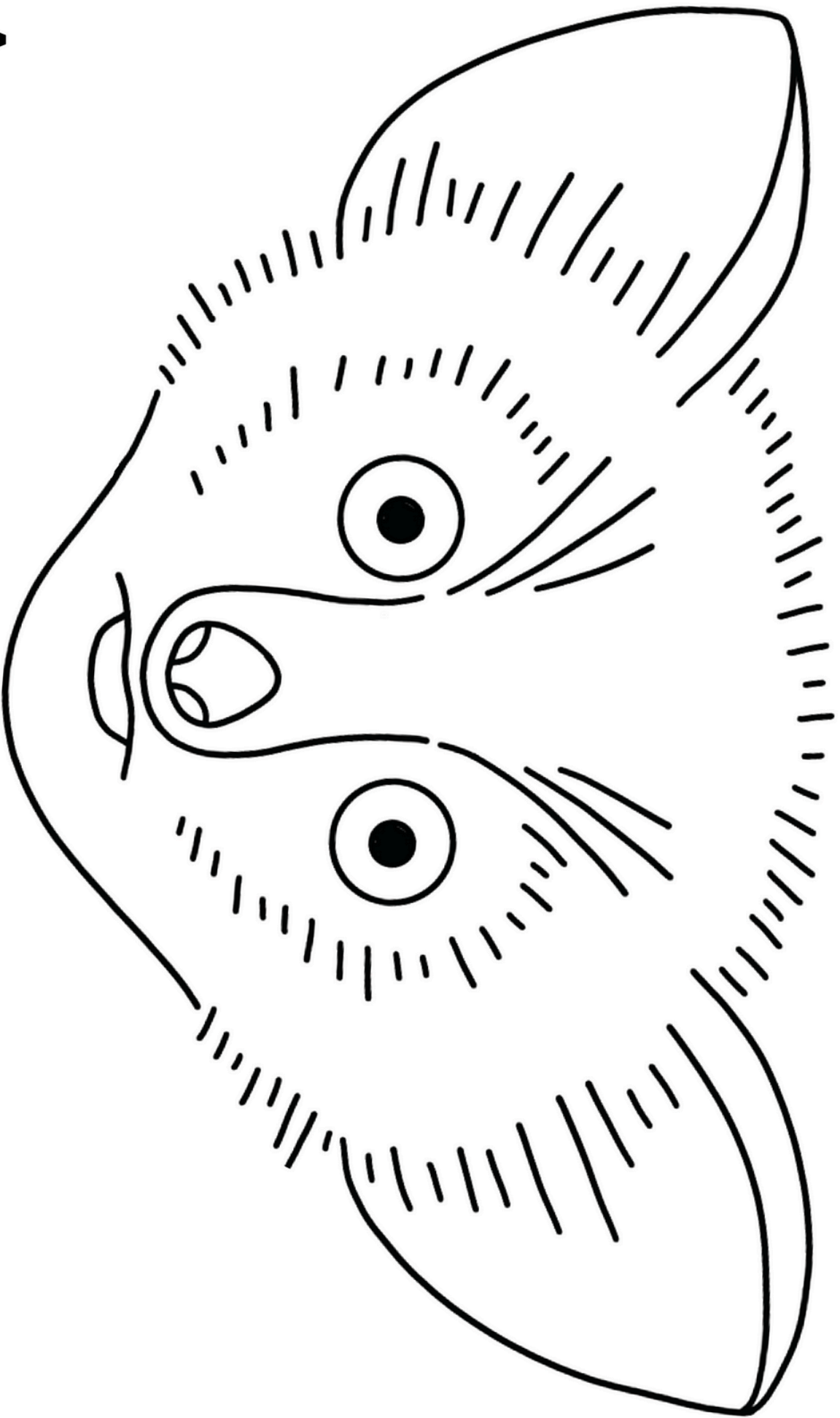

**Ruffed
Lemur**

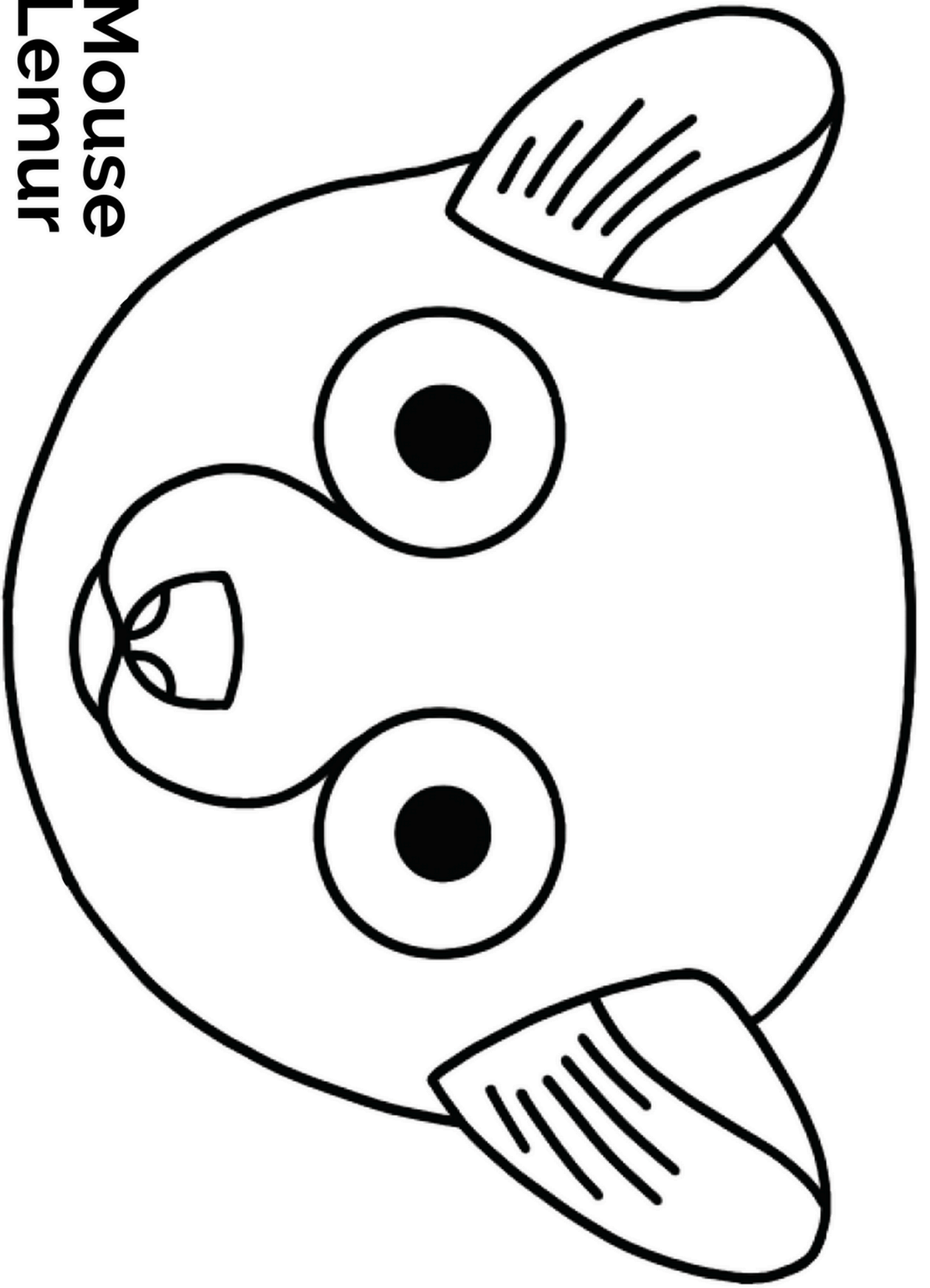

**Verreaux's
Sifaka**

Aye-aye

Mouse
Lemur

Taratasy fandokoana Varika

Amin'ity hetsika ity, ny tanora sy ny ankizy dia afaka mandoko karazana varika maromaro.

Fotoana sy mpilalao

- **Mpilalao kendrena:** taona 3+
- **Isan'ny mpilalao:** Ny rehetra
- **Fotoana:** 5-10 Minitra

Tanjon'ny lalao

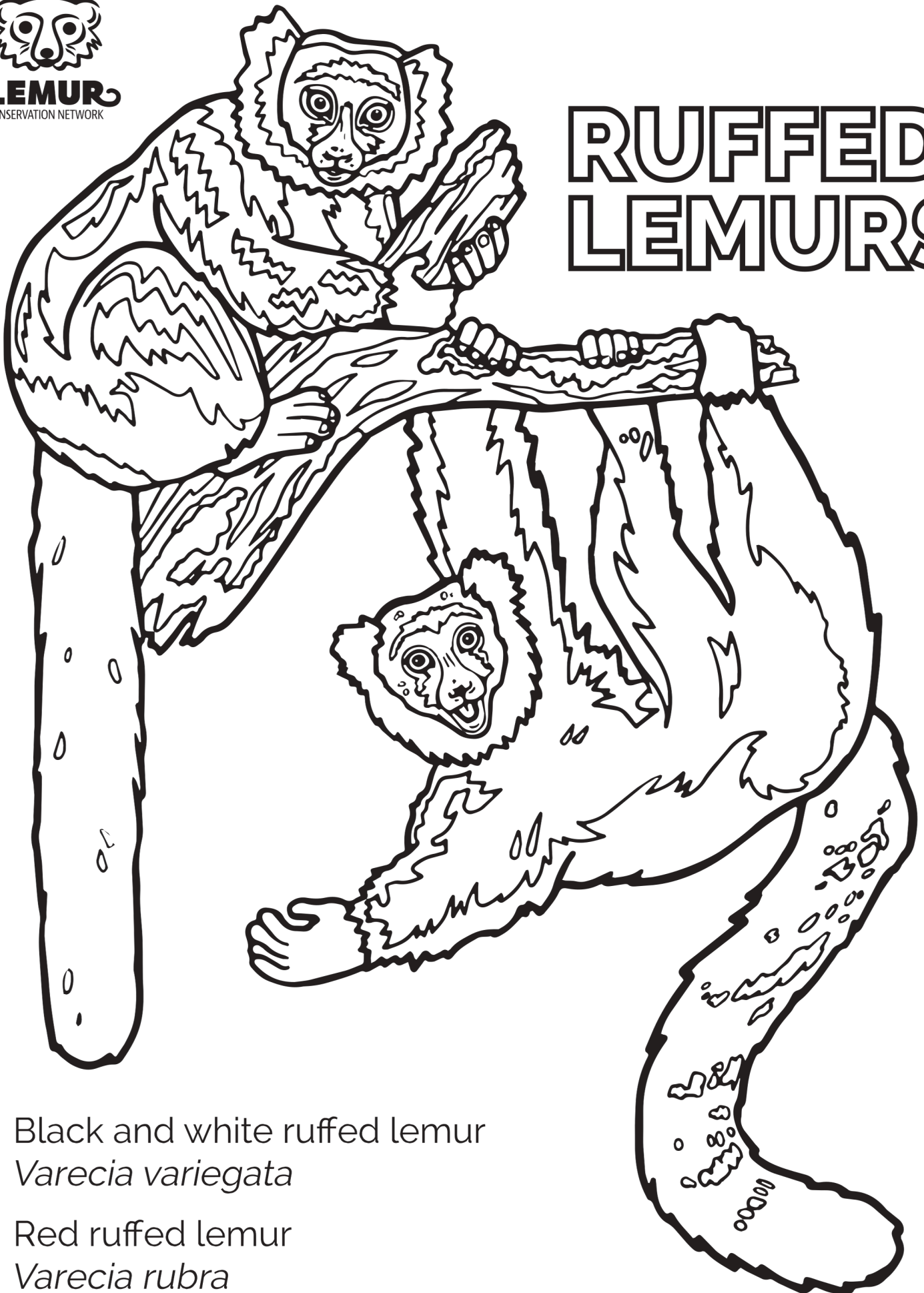
- **Fantaro:** Ny fandokoana ny karazana varika samihafa.
- **Fahatsapana:** Mahaliana ny loko isan-karazany sy endriky ny varika.
- **Ataovy:** Zarao amin'ny hafa ny tetikasa fandokoana mba hamantarana bebe kokoa momba ny varika.

Instructions

1. Ataovy printy ireo pejy vitsivitsy misy ireo takelaka fandokoana.
2. Omeo pensilihazo miloko ary asaivo mandoko ny varika ny vahiny.
3. Omeo sary na karatra misy ny karazana varika amin'ny lalaontsika ho fanondroana.
4. Ady hevitra:
 - a. Inona no varika heverinao fa mahafatifaty?
 - b. Manao ahoana ny volon'ny varika?
 - c. Nahoana araka ny eritreritrao no misy karazana varika maro samihafa?
 - d. Ifanakalozy hevitra ny anarana samihafa ho an'ny varika tsirairay. Nahoana ny biby no manana anarana mihoatra ny iray?

RUFFED LEMURS

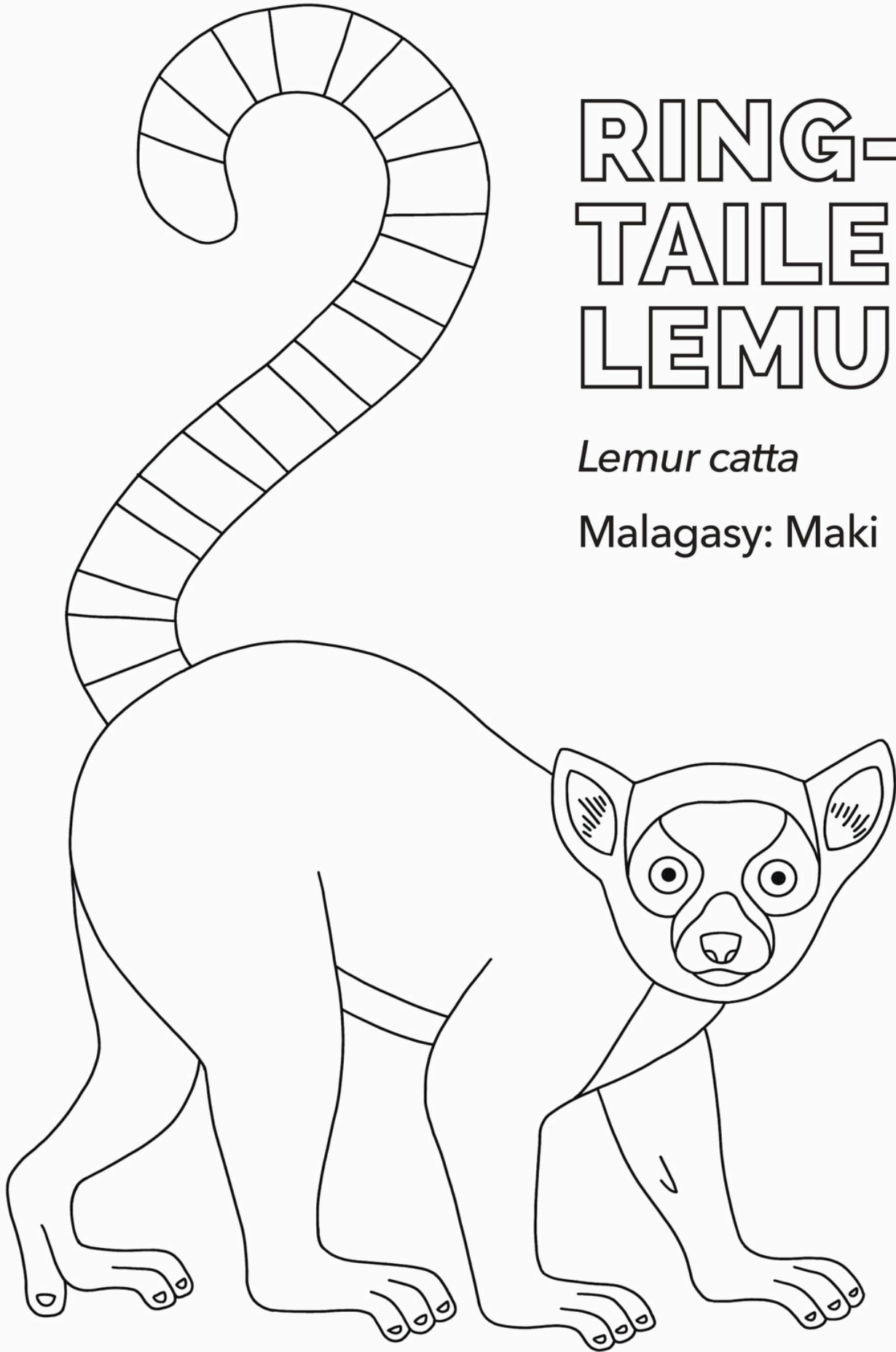
Black and white ruffed lemur
Varecia variegata

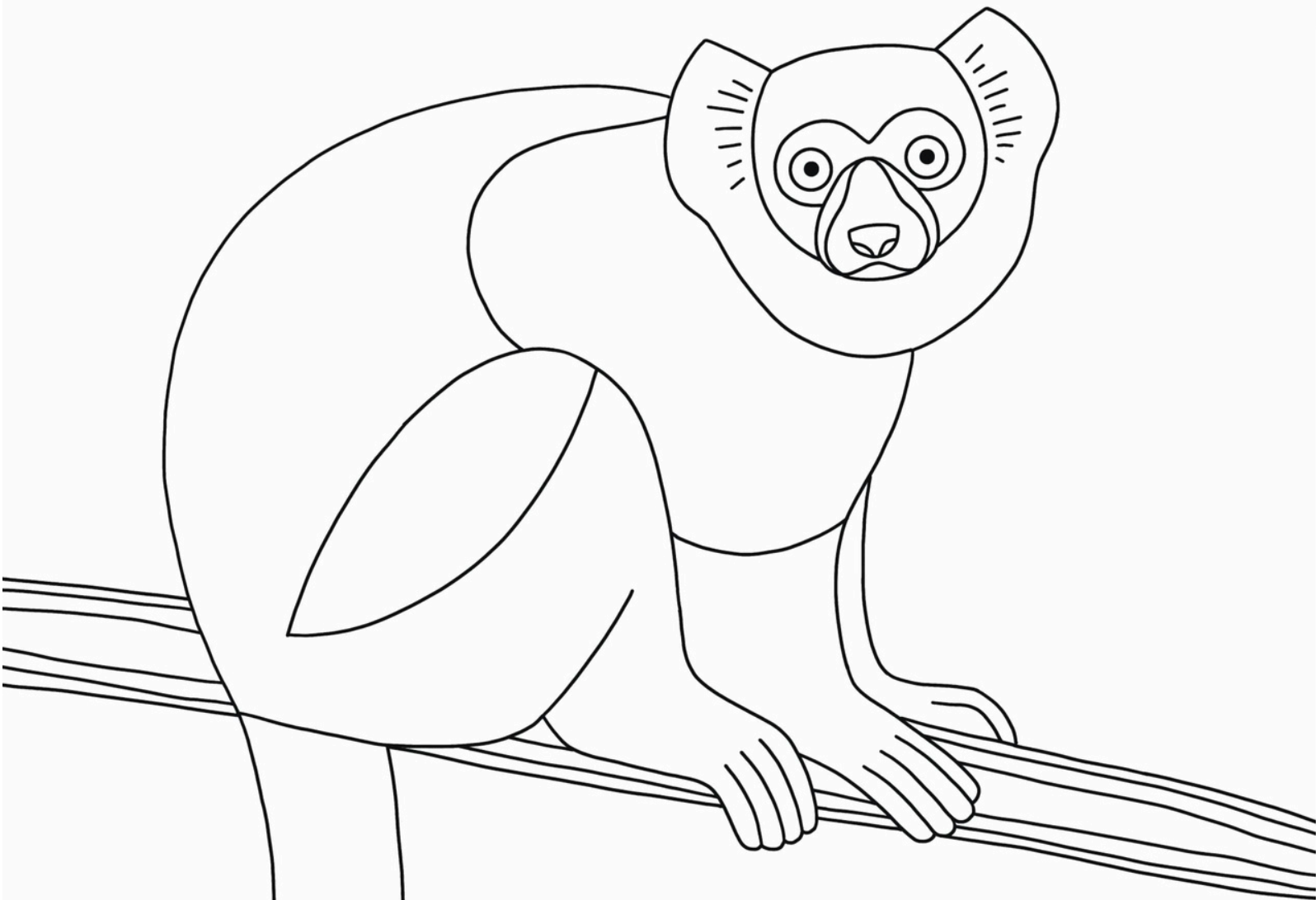
Red ruffed lemur
Varecia rubra

RING- TAILED LEMUR

Lemur catta

Malagasy: Maki

BLACK and WHITE RUFFED LEMUR

Varecia variegata

Malagasy: Varijatsy

AYE-AYE

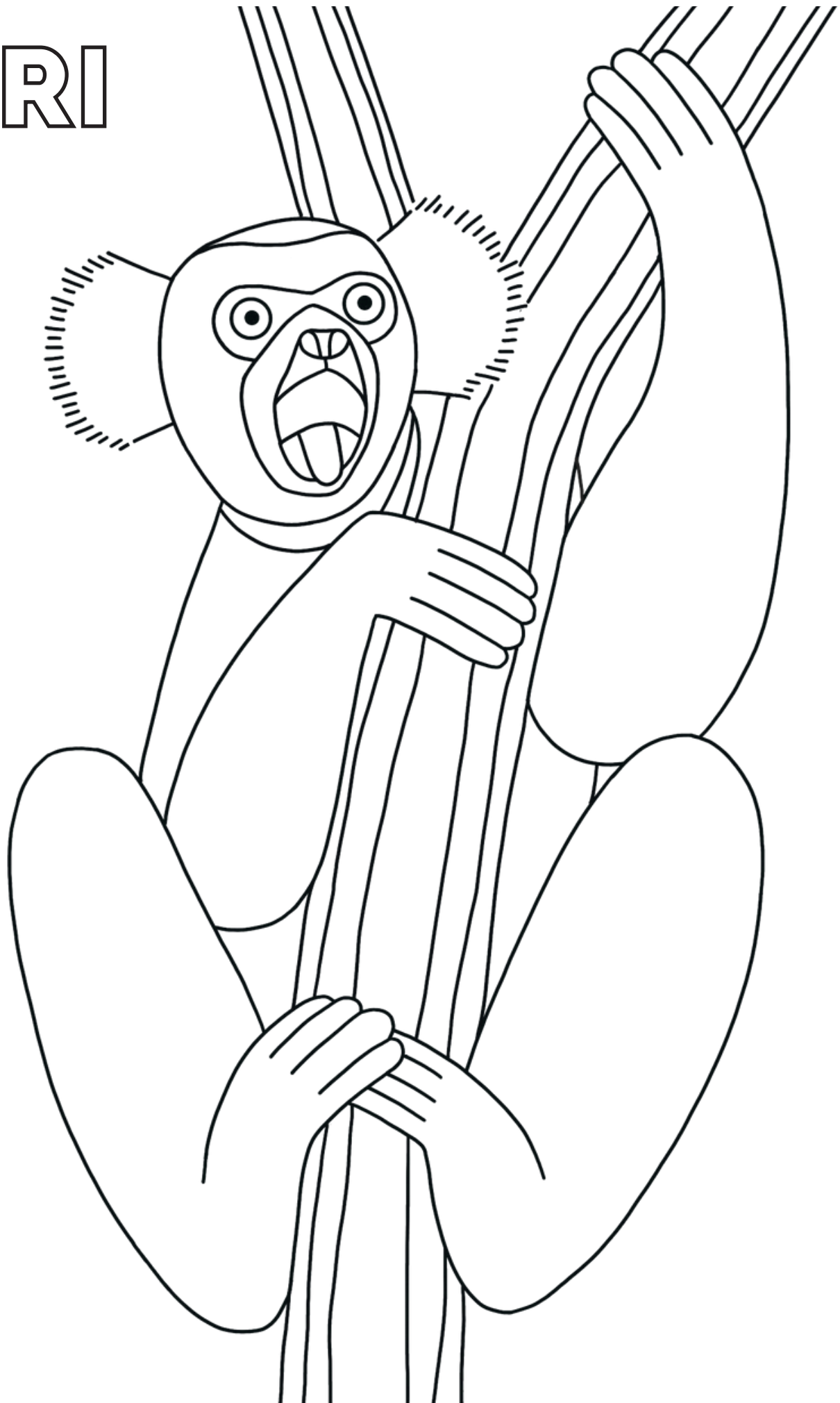
*Daubentonia
madagascariensis*

Malagasy:
Hay hay

INDRI

Indri indri

Malagasy:
Babakoto

GERP'S MOUSE LEMUR

Microcebus gerpi

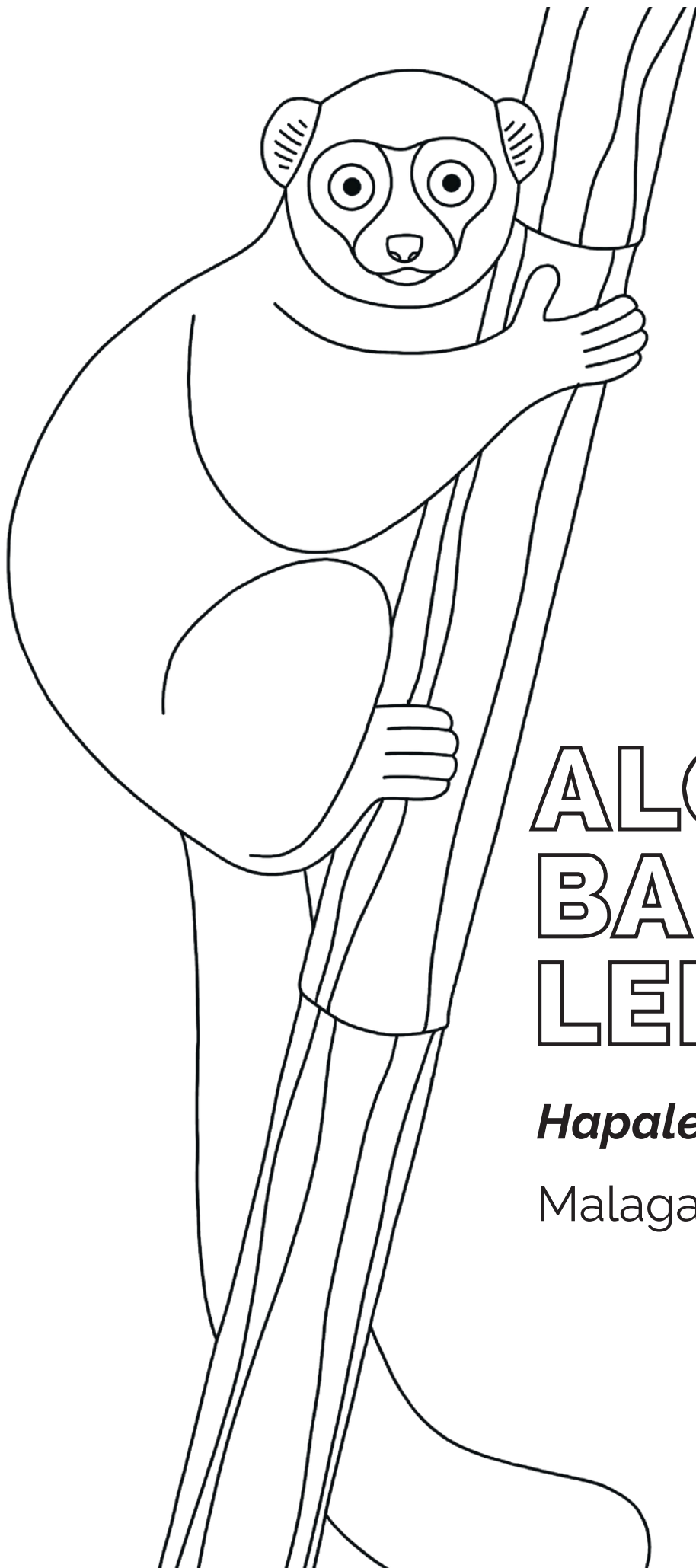
Malagasy: Tsidy an'i Gerp

DIADEMED SIFAKA

Propithecus diadema

Malagasy: Simpona

ALOATRA BAMBOO LEMUR

Haplemur alaotrensis

Malagasy: Bandro

COMMON BROWN LEMUR

Eulemur fulvus

Malagasy: Varikosy

CROWNED LEMUR

Eulemur coronatus

Malagasy: Ankomba

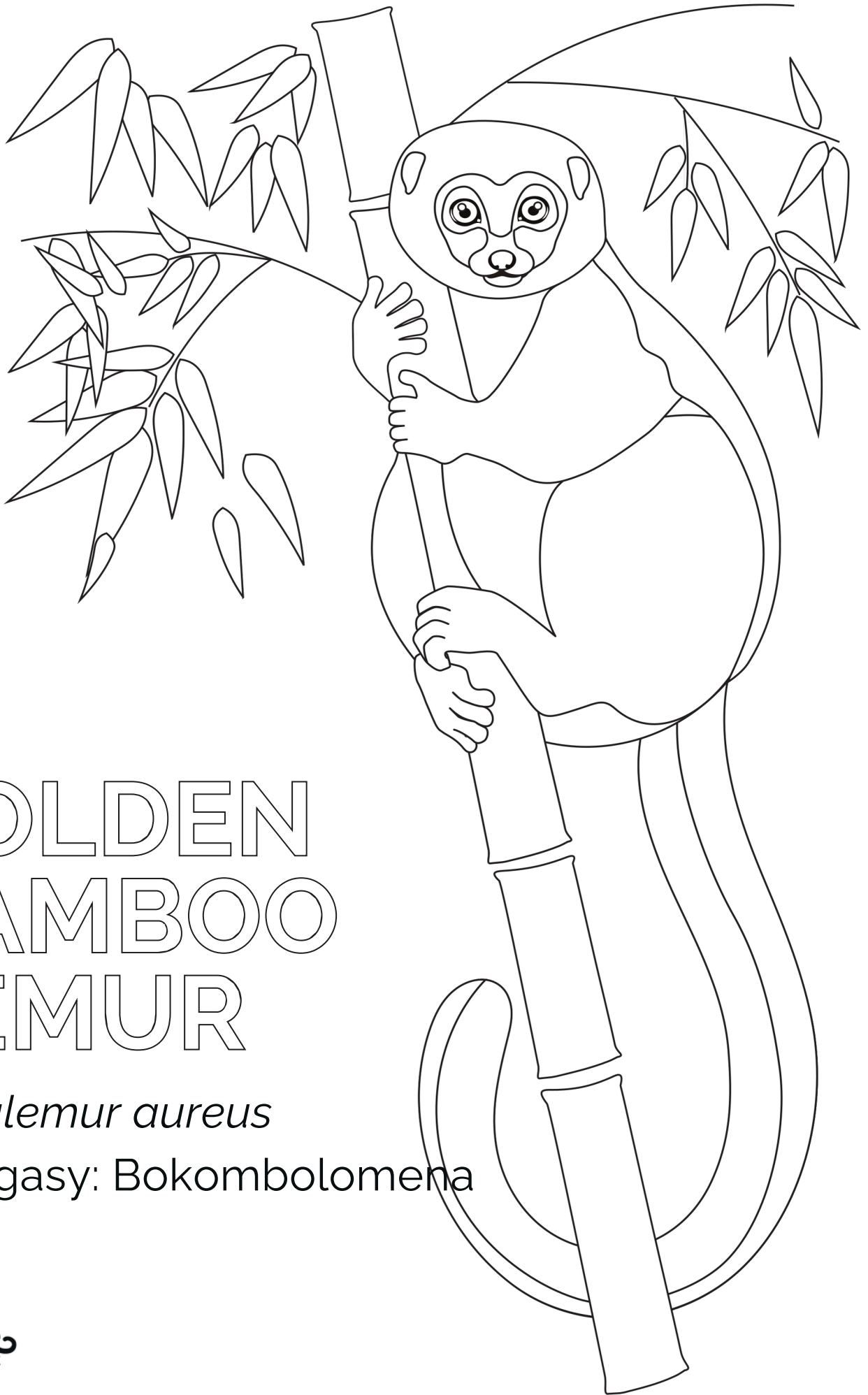
FORK-MARKED LEMUR

Phaner furcifer
Malagasy: Tanta

GREATER BAMBOO LEMUR

Prolemur simus
Malagasy: Gondroka

GOLDEN BAMBOO LEMUR

Haplemur aureus

Malagasy: Bokombolomena

Fantatrao ve?

Zava-misy mahafinaritramomba ny Varikaavy amin'ny Lemur Conservation Network

LEARN ABOUT LEMURS

Ny varikadia miaina natoralyeto Madagasikara fa tsy any an-kafa!

Manodidina ny 70 tapitrisa taonalasa izay no tonga tetoamin'ny Nosy Madagasikara ny Varika. Nivoatra ho karazany 100 mahery izy ireo. Anisan'izany ny karazam-biby hitanao any amin'ny toeram-pijerem-biby, toy ny varika maintsy fotsy, varikamiloko mena, sifaka, varikavolontsôkôlà mahazatra, ary varika mivolombolamena!

Ao amin'ny vondronavarika, ny vavy no manjaka!

Ao amin'nyfiarahamonina varika, ny vavy no mitarika nyvondrona sosialy. Tsy fahita firyizany toe-javatra izanyamin'ny bibymampinono. Nyvarika vavydia mampiseho nyfanjakazany amin'nyvarika nyfaritaniny, makasakafo amin'nylahy aryindraindray azamanenjika azyireo amin'nytoerana fatoriana!

Amin'ny natiora, tsy ho Mpanjaka Julian izany, fa Mpanjakavavy Juliette!

Manampy ny ala mitombo nyvarika!

Ny karazanavarika sasanydia mpanaparitaka voa. Midika izany fa manampy nyvoa hifindra avyamin'ny faritairay amin'ny ala mankany amin'nyiray hafa.

Ahoana anefa? Ny varika diamihinana voankazo, fa tsy mandevona nyvoa. Mitsambikina mamakivaky ala mankany amin'nyfaritra vaovaoizy ireo. Rehefamipoitra izy ireo, diamandatsaka voa any anaty ala. Amin'ny farany, mitombo nyzana-kazo arylasa hazovaovao!

Varika no vondrona bibymampinono tandindonin-dozaindrindra eran-tany.

Raha ny marina, ny 98% amin'ny karazanavarika diaatahorana ho lany taminganaary 31% no tena tandindomin-doza. Miaraka amin'ireovondrom-piarahamonina etoMadagasikara syireo mpankafyvarika maneranaizao tontoloizao, afakamanampy izahay! Ianaro nyfomba ahafahanaomanampy nyvarika aoamin'ny www.LemurConservationNetwork.org/malagasy!